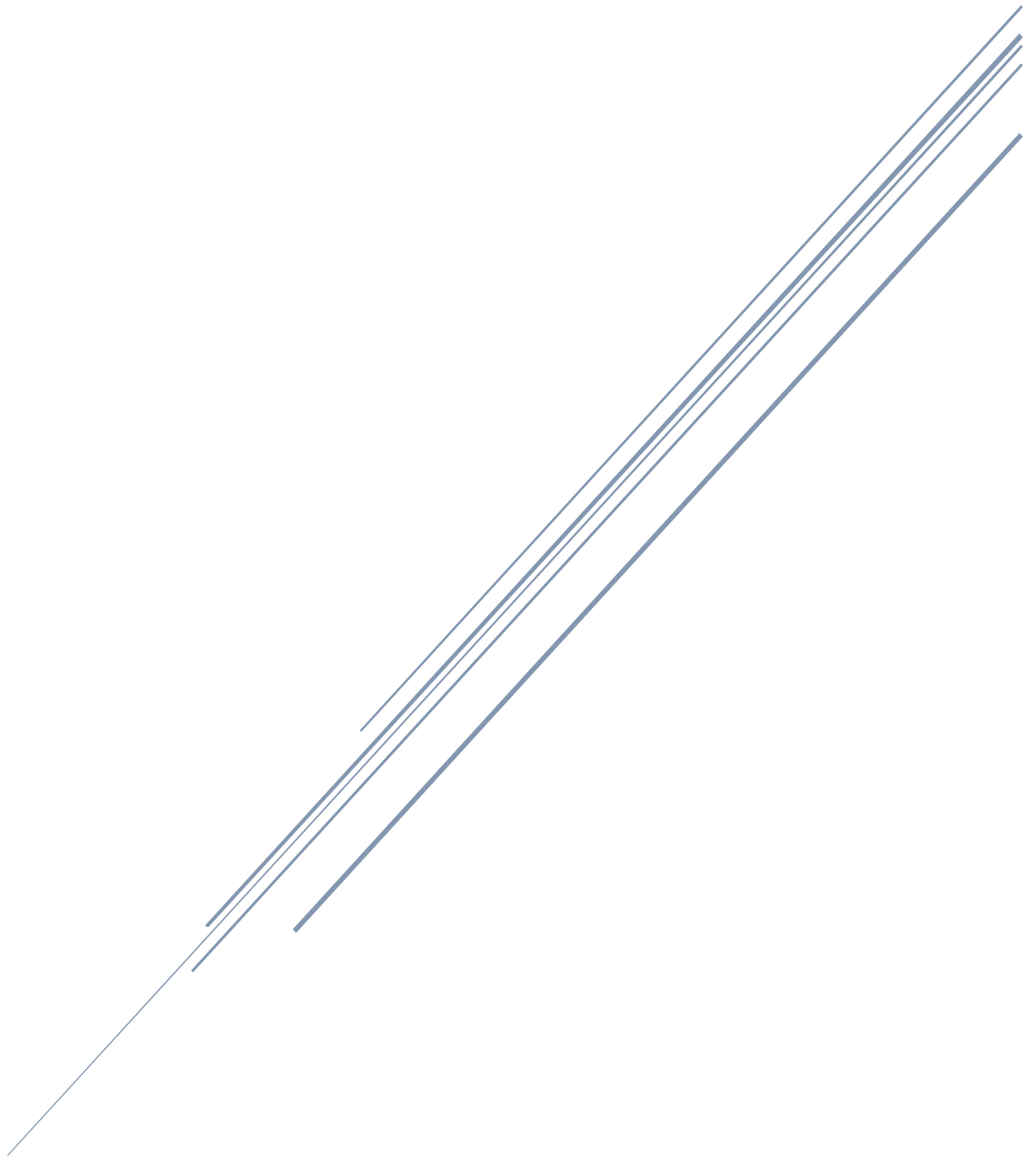

LUHANGAN KOULUN OPISKELUHUOLLON SUUNNITELMA

Luhangan kunta
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 29.10.2024

Sisällys

1. Opiskeluhuollon käsitteet, toimintamallit ja tavoitteet.....	3
2. Opiskeluhuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut	3
3. Yhteisöllinen opiskeluhoito ja sen toimintatavat.....	4
Koulun opiskeluhoitoryhmät	4
4. Ohjaus ja nivelvaiheet	5
Esiopetuksesta alaluokalle.....	5
Alaluokilta yläluokalle	6
5. Yksilökohtainen opiskeluhoito	6
Yksilökohtainen opiskeluhoitoprosessi	6
Opiskeluhoitokisterin salassapito- ja kirjaamiskäytänteet.....	7
6. Opiskeluhuollon monialaiset palvelut	7
Kouluterveydenhuolto	8
Kuraattorin, psykologin ja psykiatrisen sairaanhoitajan palvelut.....	8
Hammashuolto.....	9
Kehitysvammapalvelut.....	9
Kouluruokailu.....	9
Koulukuljetus	10
Opiskeluhoito ja lastensuojelu.....	10
Lasten- ja nuorisopsykiatrian ja Kukkulan koulun kanssa tehtävä yhteistyö	10
Etsivä nuorisotyö	11
Koulupoliisi	11
7. Turvallinen arki koulussamme	11
Tupakkatuotteiden ja päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen.....	12
Toiminta kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa	12
Sisäisen ja ulkoisen tiedottamisen periaatteet	12
Oppilaiden suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.....	12
Poissaolojen seuranta.....	14
8. Opiskeluhuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa	15
Oppilaan vaikuttamismahdollisuudet koulu yhteisössä.....	15
Koulun ja kodin välinen yhteistyö.....	16

Huoltajien osallisuus kouluyhteisön kehittämiseen ja huoltajien tiedottaminen.....	16
Tiedonsaanti	16
9. Opiskeluhooltotyön toteuttaminen ja seuranta	17
Opiskeluhooltoryhmän työn arviointi.....	17
Ennaltaehkäisevän opiskeluhooltotyön arviointi koko kouluyhteisön tasolla.....	17

1. Opiskeluhuollon käsitteet, toimintamallit ja tavoitteet

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää

toimintaa oppilaitosyhteisössä. Opiskeluhoitoa on sekä perusopetuslaissa tarkoitettu **oppilashuolto** että lukiolaissa ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettu opiskelijahuolto (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki §3).

Luhangan koulun koulukohtainen opiskeluhuollon suunnitelma koskee koulussa toteutettavaa esiopetusta ja perusopetusta. Kaikista lapsista ja nuorista käytetään käsitettä oppilas ja esiopetusyksikkö sisältyy käsitteeseen koulu.

Esi- ja perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä ja koko koulu yhteisöä tukevana **yhteisöllisenä ja yksilökohtaisena opiskeluhoitona**. Opiskeluhoitoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa sekä sosiaali- ja terveystoimen kanssa.

Opiskeluhoitotyötä kouluissamme ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen oppilaaseen, oppilaan huoltajaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen ja yksilöllisyyden arvostaminen.

Opiskeluhuollon tavoitteena on:

- edistää oppilaiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia
- edistää oppilaiden osallisuutta
- ehkäistä ongelmien syntymistä
- edistää koulu yhteisön ja oppimisympäristön hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta
- tukea yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja koulun yhteistyötä
- mahdollistaa varhainen tuki sitä tarvitseville
- tukea opettajien työtä

2. Opiskeluhuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut

Luhangan koulussa opiskelee tällä hetkellä 42 oppilasta. Opiskeluhuollon kokonaistarvetta on tarkasteltu kouluterveyskyselyjen sekä edellisenä vuonna käytettyjen opiskeluhoito palvelujen perusteella.

Luhangan koulussa tarjotaan oppilaille koulupsykologin, -kuraattorin, psykiatrisen sairaanhoitajan sekä kouluterveydenhuollon palveluja.

Kouluterveydenhoitaja on oppilaiden tavattavissa pääsääntöisesti kerran kuukaudessa. Koululääkäriin pääsee vain ajanvarauksella. Esiopetuksen oppilaat kuuluvat Joutsan terveysaseman neuvolapalvelujen piiriin.

Koulukuraattori on oppilaiden tavattavissa Luhangan koululla kaksi kertaa kuukaudessa. Muina aikoina kuraattorilta voi varata ajan. Ajanvarauksen voi tehdä oppilas itse, hänen huoltajansa tai mm. opettaja. Koulukuraattoria voi konsultoida myös puhelimitse ja Wilman välityksellä.

Koulupsykologi vastaa pääosin psykologisista tutkimuksista. Koulupsykologin tutkimuksiin pääsee kouluterveydenhoitajan ja -lääkärin tai koulun muun henkilökunnan kautta.

Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun koulukuraattorin tai muun oppilashuollon kuraattorityötä tekevän ammattilaisen kanssa on järjestettävä viimeistään seitsemäntenä koulutyöpäivänä sen jälkeen, kun oppilas on tätä pyytänyt, kiireellisissä tapauksissa samana tai seuraavana päivänä.

Psykiatrinen sairaanhoitaja on tavattavissa ajanvarauksella. Ajan voi varata huoltaja, terveydenhoitaja tai muu oppilaan kanssa työskentelevä työntekijä.

Opiskeluhuollon palveluja pyritään kohdentamaan oppilaisiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Aloitteen oppilaan opiskeluhuollollisista toimenpiteistä tekee oppilas, huoltaja, opettaja, kouluterveydenhoitaja tai joku muu oppilaan kanssa työskentelevä henkilö. Tarvearvioinnin perusteella opettaja, kouluterveydenhoitaja tai muu oppilashuollon toimija aloittaa tarvittavat toimenpiteet.

Opiskeluhuollon kehittämisestä ja seurannasta vastaavat Joutsan hyvinvointi- ja sivistysjohtaja ja Luhangan sivistysjohtaja opiskeluhuollon ohjausryhmän kanssa.

3. Yhteisöllinen opiskeluhoolto ja sen toimintatavat

Koulun opiskeluhooltoryhmät

Monialaiseen oppilashuollon ohjausryhmään kuuluvat Joutsan hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, Luhangan sivistysjohtaja, Joutsan yhtenäiskoulun rehtori, varhaiskasvatuksen esimies, erityisopettaja, johtava sosiaalityöntekijä sekä kouluterveydenhuollosta vastaava työntekijä hyvinvointialueelta. Ohjausryhmään tulevat mukaan myös huoltajien ja oppilaiden edustajat. Ohjausryhmä kokoontuu kaksi kertaa lukukaudessa ja se vastaa yhteistyössä Joutsan ja Luhangan opiskeluhuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista.

Koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä vastaa koulun opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta, seurannasta ja arvioinnista. Koulukohtaiseen opiskeluhoitoryhmään kuuluvat Luangan hyvinvointijohtaja, johtajaopettaja, erityisopettaja, kouluterveydenhoitaja, -kuraattori, ja -psykologi, psykiatrisen sairaanhoitaja ja huoltajien edustajana vanhempainyhdistyksen jäsen. Tässä ryhmässä käsitellään myös esiopetukseen liittyvät asiat.

Ryhmä kokoontuu noin kerran lukukaudessa tai tarvittaessa. Ryhmän kokoonkutsujana toimii erityisopettaja.

Koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän tehtävät esi- ja perusopetuksessa:

- suunnittelee eri toimijoiden välistä yhteistyötä yhteisöllisen oppilashuollon toteuttamiseksi
- tekee kokonaiskartoitusta opiskeluhoollon tarpeista
- laatii ja päivittää suunnitelman väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä suojaamiseksi
- laatii ja päivittää koulun kriisisuunnitelman
- ottaa suunnitelmissaan huomioon myös kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman
- järjestää opiskeluhoollon toteutumisen seurannan ja arvioinnin
- huolehtii opiskeluhoollon vuosikelloon kirjattujen toimintojen toteuttamisesta
- toimii aktiivisesti koulussa nousevissa tarpeissa edistäen koulu yhteisön hyvinvointia ja toimintakulttuurin kehittämistä

4. Ohjaus ja nivelvaiheet

Ohjaustoiminnan tarkoituksena on tukea oppilaan onnistumista perusopetuksen eri vaiheissa, vahvistaa opiskelutaitoja ja itseohjautuvuutta sekä kehittää oppilaan valmiuksia tehdä opintojaan koskevia valintoja. Ohjauksella vahvistetaan myös yhteistyötaitoja sekä kykyä toimia erilaisissa ryhmissä ja ottaa vastuuta omasta ja yhteisestä työstä.

Ohjauksen tehtävänä on myös osaltaan estää oppilaiden syrjäytymistä ja edistää tasa-arvoa.

Ohjaustyöhön osallistuvat opettajat toimivat yhteistyössä oppilaan koko opintopolun aikana ja opiskelun nivelvaiheissa, näin taataan ohjaustoiminnan koko perusopetuksen kestävä jatkumo.

Esiopetuksesta alaluokalle

- perusopetuksen erityisopettaja huolehtii esiopetukseen tulevien oppilaiden tuen tarpeista ja pedagogisten asiakirjojen tekemisestä yhteistyössä varhaiskasvatuksen henkilökunnan kanssa
- tuleva luokanopettaja, erityisopettaja ja varhaiskasvatuksen henkilökunta pitävät tiedonsiirtopalaverin keväällä

- koulumme esiopetusryhmä toimii alkuopetuksen yhteydessä, joten opettaja on jo valmiiksi tuttu koulun aloittaville lapsille
- kouluun tutustumispäivä toukokuussa
- esikoulu toimittaa peruskoululle lasten mahdolliset henkilökohtaiset esiopetuksen oppimissuunnitelmat ja oppilashuoltokertomukset

Alaluokilta yläluokalle

- yläkoulun opinto-ohjaaja huolehtii tiedonsiirrosta käymällä tarvittavat keskustelut alakoulun erityisopettajan ja luokanopettajan kanssa
- tiedonsiirtopalaverit pidetään keväällä ennen mahdollista luokkajakoa yläluokkien erityisopettajien, rehtorin, opinto-ohjaajan, alaluokkien luokanopettajan ja erityisopettajan kesken, aineenopettajille tiedonsiirto tapahtuu syksyllä
- opinto-ohjaaja käy tutustumassa tuleviin yläluokkalaisiin pitämällä heille oppitunnin 6. luokalla
- toukokuussa sekä syksyllä 7.-luokkalaisille ja heidän vanhemmilleen järjestetään vanhempainilta, jossa mukana myös luokanvalvojat sekä mahdollisuuksien mukaan tukioppilaat
- toukokuussa yhden aamupäivän mittainen tutustumispäivä kuudesluokkalaisille
- luokanvalvojat ja tukioppilaat järjestävät 7.-luokkalaisille Tullaan tutuiksi -päivän, jonka tavoitteena on ryhmäytyminen ja luokkahengen vahvistaminen
- Luhangan kunnan hyvinvointijohtaja kuuluu myös Joutsan yhtenäiskoulun opiskeluhuollon ohjausryhmään

5. Yksilökohtainen opiskeluhoito

Yksilökohtainen opiskeluhoitoprosessi

Yksilöllinen opiskeluhoito muodostuu kokonaisuudesta, jossa lapsen ja nuoren kehitystä, hyvinvointia ja oppimista seurataan kodin, koulun, kouluterveydenhuollon, yhteistyötahojen ja asiantuntijoiden välisenä yhteistyönä.

Yksilökohtainen opiskeluhoito sisältää yksittäiselle oppilaalle suunnatut

- neuvola-, koulu- ja oppilasterveydenhuollon palvelut

- koulupsykologin ja -kuraattorin palvelut
- monialaiset yksilökohtaiset oppilashuollon palvelut
- konsultaation esimerkiksi oppimisen tuen tai sairaalakoulujen palveluihin

Yksilökohtainen opiskeluhoito edellyttää aina oppilaan ja huoltajan suostumusta. Yksilöllisen opiskeluhoitoryhmän kokoa oppilaan erityisopettaja, luokanopettaja tai muu oppilaan kanssa työskentelevä työntekijä. Oppilaan asian käsittelyyn voivat osallistua eri asiantuntijat vain oppilaan ja huoltajan kirjallisella suostumuksella. Oppilaan osallisuus, mielipiteet ja toivomukset otetaan huomioon häntä koskevilla toimenpiteillä ja ratkaisuissa huomioiden oppilaan ikä ja kehitystaso.

Opiskeluhoitokertomusten laatiminen

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan aina opiskeluhoitokertomus. Ryhmän vastuuhenkilö tai muu asiantuntijaryhmän jäsen kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluhoitokertomukseen. Opiskeluhoitokertomukset laaditaan aikajärjestyksessä etenevään muotoon. Niihin kirjataan vain opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot, ei esimerkiksi oppilaan terveystietoja tai tietoja lääkityksistä.

Opiskeluhoitorekisterin salassapito- ja kirjaamiskäytänteet

Opiskeluhoitokertomukset sekä muut mahdolliset opiskeluhoitotehtävissä saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan opiskeluhoitorekisteriin. Rekisteriä ylläpitää opetuksen järjestäjä. Opetuksen järjestäjä nimeää rekisterin vastuuhenkilön, joka päättää tietojen luovuttamisesta ja määrittää käyttöoikeudet rekisteriin. Opiskeluhoitorekisteriin tallennetut tiedot ovat salassa pidettäviä, eikä niitä saa antaa sivulliselle, ellei siihen ole kirjallista lupaa asianomaiselta oppilaalta tai mikäli hänellä ei ole edellytyksiä arvioida suostumuksen merkitystä, hänen huoltajaltaan. Joitakin opetuksen järjestämistä koskevia tietoja voidaan luovuttaa myös ilman asianomaisen lupaa. (Perusopetuslaki 40§, Julkisuuslaki 24§).

Kouluterveydenhoitaja, -psykologi ja -kuraattori kirjaavat yksilökohtaisen opiskeluhoollon toimenpiteet omiin potilasasiakirjoihinsa tai asiakasrekisteriinsä niistä säädetyn lain puitteissa.

6. Opiskeluhoollon monialaiset palvelut

Luhangan koulu tekee yhteistyötä seurakuntien, sosiaali- ja terveystoimen, muiden oppilaitosten, pelastustoimen ja poliisin kanssa sekä muiden lasten kasvua ja kehitystä tukevien tahojen kanssa.

Yhteistyötahojen kanssa järjestetään suunnittelupalavereja ja asiantuntijoita kutsutaan tarvittaessa koululle eri tilanteissa.

Monialaiset palvelut toimivat Luhangan koulussa seuraavasti:

Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuollon tavoitteena on koko koulu yhteisön hyvinvoinnin ja oppilaiden terveyden edistäminen sekä terveen kasvun ja kehityksen tukeminen. Työ on luottamuksellista yhteistyötä yhdessä oppilaiden, huoltajien, opettajien ja muun opiskeluhoitohenkilöstön kanssa.

Kouluterveydenhoitaja on oppilaiden tavoitettavissa kerran kuukaudessa koululla ja muulloin puhelimitse ajanvarauksella. Huoltajat voivat ottaa yhteyttä ja varata ajan oppilaan terveyttä ja hyvinvointia koskevissa asioissa. Lisäksi terveydenhoitaja tekee määräaikaisten terveystarkastukset THL:n asetuksen mukaan. Näihin terveystarkastuksiin kutsutaan myös huoltajat mukaan. Laajat terveystarkastukset, joihin kuuluu myös lääkärintarkastus, tehdään 1., 5. ja 8. luokan oppilaille. Näihin huoltajat kutsutaan myös mukaan.

Tarvittaessa terveydenhoitaja tai lääkäri ohjaa oppilaan jatkotutkimuksiin esim. fysioterapiaan, laboratorioon, koulupsykologille tai muiden asiantuntijoiden vastaanotoille.

Oppilaan sairauden vaatima hoito, erityisruokavalio tai lääkitys järjestetään koululla yhteistyössä asianomaisten työntekijöiden ja huoltajien kanssa. Huoltajat toimittavat tarvittavat tiedot ja todistukset koululle. Lääkehoidon toteuttaminen koulussa on aina erikseen sovittavaa toimintaa. Mahdollinen lääkehoidon toteuttaminen koulussa perustuu aina yksilölliseen suunnitelmaan ja lääkehoitoa toteuttavan työntekijän ja oppilaan huoltajan väliseen sopimukseen.

Esioppilaat kuuluvat neuvolapalvelujen piiriin. Neuvolan terveydenhoitaja ja/tai lääkäri ohjaavat myös tarvittaessa lapsen jatkotutkimuksiin. Neuvolan terveydenhoitaja kuuluu myös esiopetuksen opiskeluhoitoryhmään.

Koulutapaturmissa tarvittava ensiapu annetaan koululla ja jatkohoito tapaturman vaatimassa paikassa (terveyskeskus/keskussairaala). Koulutapaturmaa hoitanut opettaja tekee aina tapauksesta tapaturmailmoituksen (lomakkeita henkilökunnan huoneessa). Opetuksen järjestäjä huolehtii siitä, että opettajakunnasta aina osalla on voimassa oleva ensiapuvalmius.

Kouluterveydenhoitaja on koulun opiskeluhoitotyöryhmän jäsen.

Kuraattorin, psykologin ja psykiatrisen sairaanhoitajan palvelut

Hyvinvointialueen sosiaalitoimi järjestää koulun kuraattoripalvelut, jotka antavat tukea ja ohjausta koulunkäyntiin ja oppilaiden kasvuun ja kehitykseen liittyvien sosiaalisten vaikeuksien ehkäisemiseen ja poistamiseen. Kuraattoripalvelut ovat myös tärkeä koulun ja kodin välisen yhteistyön kehittäjä. Kuraattori on tavattavissa koululla joka toinen viikko ja muina aikoina häntä

voi konsultoida puhelimitse. Kuraattoriin voi ottaa yhteyttä oppilaan huoltaja, oppilas itse, opettaja tai muu oppilaan kanssa työskentelevä henkilö.

Koulupsykologi tekee oppimisvaikeuksiin ja -motivaatioon liittyviä tutkimuksia.

Psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanotolle voi hakeutua kaikenlaisissa kehityksessä, psyykkiseen vointiin ja jaksamiseen sekä arjen sujumiseen liittyvissä huolenaiheissa. Yhteydenottojen toivotaan tulevan opettajan, sosiaali- ja perhetyöntekijöiden, terveydenhoitajan tai terveystieteiden keskuksen hoitajien tai lääkäreiden kautta.

Koulukuraattori sekä psykiatrisen sairaanhoitaja ovat osa koulun oppilashuoltoa ja kuuluvat näin ollen koulukohtaiseen yhteisölliseen oppilashuoltotyöryhmään

Hammashuolto

Hammashuollon palvelut tarjotaan hyvinvointialueen palveluna hammashoitolassa. Oppilaat kutsutaan tarkastuksiin 1., 5. ja 8. luokalla. Muilla luokilla hoitoa annetaan yksilöllisen tarpeen mukaan. Oikomishoito toteutetaan myös hammashoitolassa.

Kehitysvammapalvelut

Kehitysvammapalvelut hoidetaan kehitysvammapoliklinikan ja sosiaali- ja terveystoimen yhteistyönä.

Kouluruokailu

Kouluruokailulla tuetaan oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä. Oppilaille tarjotaan jokaisena työpäivänä perusopetuslain määräämä, tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu täysipainoinen ateria. Koulupäivän aikana tarjotaan klo 14.30 saakka opiskeleville oppilaille ja oppilaille myös koululla välipala. Kouluruokailun ja välipalan järjestämisessä otetaan huomioon kouluruokailun terveydellinen ja sosiaalinen merkitys, ravitsemuskasvatuksen tavoitteet sekä tapakasvatuksen tavoitteet ja ruokataidon virkistystehtävä.

Kouluruokailussa henkilöstön ja oppilaiden edustajat voivat vaikuttaa ruokailun suunnitteluun ja toteutukseen. Yksilöllisissä ravitsemukseen, terveyteen tai sairauden hoitoon liittyvissä asioissa toimitaan yhteistyössä oppilaan, huoltajan, ruokapalveluvastaavan ja kouluterveydenhuollon edustajien kanssa.

Koulun henkilökunta tiedottaa lukuvuoden alussa huoltajia kouluruokailuun ja välipalaan liittyvistä asioista.

Koulukuljetus

Koulukuljetus järjestetään oppilaalle perusopetuslain § 32 mukaisesti. Seutukouluna Luhangan koulu järjestää koulukuljetukset myös muusta kunnasta kouluun tulevalle oppilaalle.

Opiskeluhoito ja lastensuojelu

Jokaisella lapsella on oikeus turvalliseen ja virikkeitä tarjoavaan kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun ja huolenpitoon.

Lastensuojelutyön tarkoituksena on edistää lapsen suotuisaa kehitystä ja hyvinvointia. Lastensuojelutyöllä tuetaan vanhempia, huoltajia ja muita lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavia henkilöitä lapsen kasvatuksessa ja huolenpidossa. Lastensuojelutyötä tehdään yhteistyössä perheen ja sen lähiverkoston sekä eri viranomaisten kanssa. Yhteistyökumppaneina perheen tukemisessa ovat esim. päivähoito, neuvola, koulu ja nuorisotyö.

Lapsen hyvinvointia vaarantavia tekijöitä voivat olla esim. lapsen hoidon laiminlyönti, vanhempien päihteiden käyttö, mielenterveyden ongelmat tai ratkaisemattomat ristiriidat perheessä.

Lastensuojelulain 25. §:ssä säädetään ilmoitusvelvollisuudesta, mikä koskee kaikkia niitä viranomaisia, jotka työssään toimivat lasten, nuorten ja perheiden kanssa. Jokaisella koulun henkilökuntaan kuuluvalla on siis velvollisuus tehdä viipymättä lastensuojeluilmoitus salassapidon estämättä, jos he tehtävissään ovat saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvitystä. Lastensuojelun ilmoitusvelvollisuus sivuuttaa muussa lainsäädännössä säädetyn salassapidon.

Työntekijät voivat tehdä myös huoli-ilmoituksen yhdessä vanhempien kanssa lapsiperheiden sosiaalityöhön. Huoli-ilmoitus tehdään yhteistyössä perheen kanssa huolen herätessä.

Lasten- ja nuorisopsykiatrian ja Kukkulan koulun kanssa tehtävä yhteistyö

Lasten- ja nuorisopsykiatrian poliklinikan (Sairaala Nova) ja Kukkulan koulun kanssa työskennellään yhteistyössä yksittäisen oppilaan asioissa. Oppilaan ollessa esim. tukijaksolla Kukkulan koulussa, luokanopettaja tai erityisopettaja huolehtii yhteistyöstä ja käytännön järjestelyistä Kukkulan koulun kanssa. Kun oppilas on palaamassa opetuksesta Kukkulan koulusta omaan kouluun, opiskeluhoillon edustajana erityisopettaja osallistuu kotiutuspalaveriin ja vastaa kouluun palaamisen käytännön järjestelyistä.

Etsivä nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön tavoitteena on tarjota tukea erityisesti niille nuorille, jotka ovat vaarassa keskeyttää opintonsa ja jotka eivät ole saaneet jatko-opintopaikkaa tai työpaikkaa. Etsivä nuorisotyöntekijä työskentelee lähinnä jo peruskoulunsa päättäneiden oppilaiden kanssa. Etsivä nuorisotyö on myös osa yläkoulun opiskeluhoitotyötä ja työntekijä kuuluu yläkoulun yhteisölliseen opiskeluhoitotyöryhmään. Luhangan kunnasta siirrytään yläkouluun Joutsaan.

Koulupoliisi

Joutsan ja Luhangan kouluille on nimetty oma koulupoliisi, jonka tehtävänä on tukea ja auttaa koulua turvallisuuteen liittyvissä asioissa. Poliisin kouluvierailut ovat luonnollinen tapa edistää turvallisuutta koulussa. Poliisi käy antamassa liikennevalistusta, laillisuuskasvatusta sekä päihde- ja huumevalistusta. Poliisi antaa myös tarvittaessa apuaan koululle yksittäisten tapahtumien selvittämisessä, esimerkiksi koulukiusaamisasioissa. Yhteydenotossa poliisiin koulu pyrkii noudattamaan varhaisen puuttumisen ja matalan kynnyksen toimintamallia.

7. Turvallinen arki koulussamme

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Sen muodostavat fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on oppilaiden ja koulun henkilökunnan turvallisuuden takaaminen kaikissa tilanteissa.

Opiskeluhoillon tavoitteena on tukea toimintakyvyn säilymistä fyysistä ja psyykkistä turvallisuutta vaarantavissa tilanteissa. Erilaisissa ongelma-, onnettomuus- ja kriisitilanteissa sekä niiden edellyttämässä jälkihoidossa huolehditaan oppilaan ja koko kouluyhteisön tarvitsemasta psykososiaalisesta tuesta.

Fyysistä turvallisuutta edistetään huolehtimalla koko koulun ja opetukseen liittyvien tilanteiden ja koulurakennusten turvallisuudesta. Myös kouluyhteisön ulkopuolella tapahtuvan opetuksen, retkien ja työelämän tutustumispaikkojen turvallisuudesta huolehditaan.

Kouluyhteisön turvallisuuden edistämiseen kuuluvat myös koulukuljetuksiin, tapaturmien ennaltaehkäisyyn ja tietoturvaan liittyvät asiat.

Turvallisuuden edistämässä ja turvallisuutta vaarantavien tilanteiden ennaltaehkäisyssä noudatetaan turvallisuutta ohjaavaa lainsäädäntöä, eri oppiaineiden opetukseen laadittuja turvallisuusohjeita ja muita paikallisia turvallisuutta koskevia ohjeita.

Tupakkatuotteiden ja päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Ennalta ehkäisevää päihdetyötä tehdään yhteistyössä kunnassa asiasta vastaavan työntekijän sekä kouluterveydenhuollon toimijoiden kanssa.

Tupakkalain 12. § mukaan tupakointi on kielletty oppilaitosten oppilaille tarkoitetuissa sisätiloissa sekä niiden pääasiassa kahdeksaatoista vuotta nuoremmille tarkoitetuilla ulkoalueilla. Myös koulun järjestyssäännöissä kielletään tupakkatuotteiden ja päihteiden käyttö.

Toiminta kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Kouluyhteisön turvallisuutta ohjaavien lakien lisäksi koululla on pelastuslain ja -asetuksen edellyttämä ajan tasalla oleva **pelastussuunnitelma**, johon on kirjattu koulun turvallisuusorganisaatio ja ensiapuvalmius. Pelastussuunnitelmasta löytyvät toimintaohjeet erilaisiin vaara- ja uhkatilanteisiin (Pelastussuunnitelma ja turvallisuuskansio)

Koulussa toteutetaan yhteistyössä pelastusviranomaisten kanssa säännölliset poistumis- ja pelastautumisharjoitukset. Pelastussuunnitelma tarkistetaan vuosittain ja käydään henkilökunnan kanssa läpi aina lukuvuoden alussa.

Koulun **kriisisuunnitelmassa** on toimintaohjeet äkillisiin kriisitilanteisiin ja psykososiaalisen tuen järjestämiseen. Koulun kriisisuunnitelma tarkistetaan vuosittain.

Koululle laadittujen suunnitelmien toteutumista ja kouluyhteisön turvallisuutta seurataan ja arvioidaan vuosittain opiskelijahuoltotyöryhmän ja tarvittavien viranomaisten kanssa.

Sisäisen ja ulkoisen tiedottamisen periaatteet

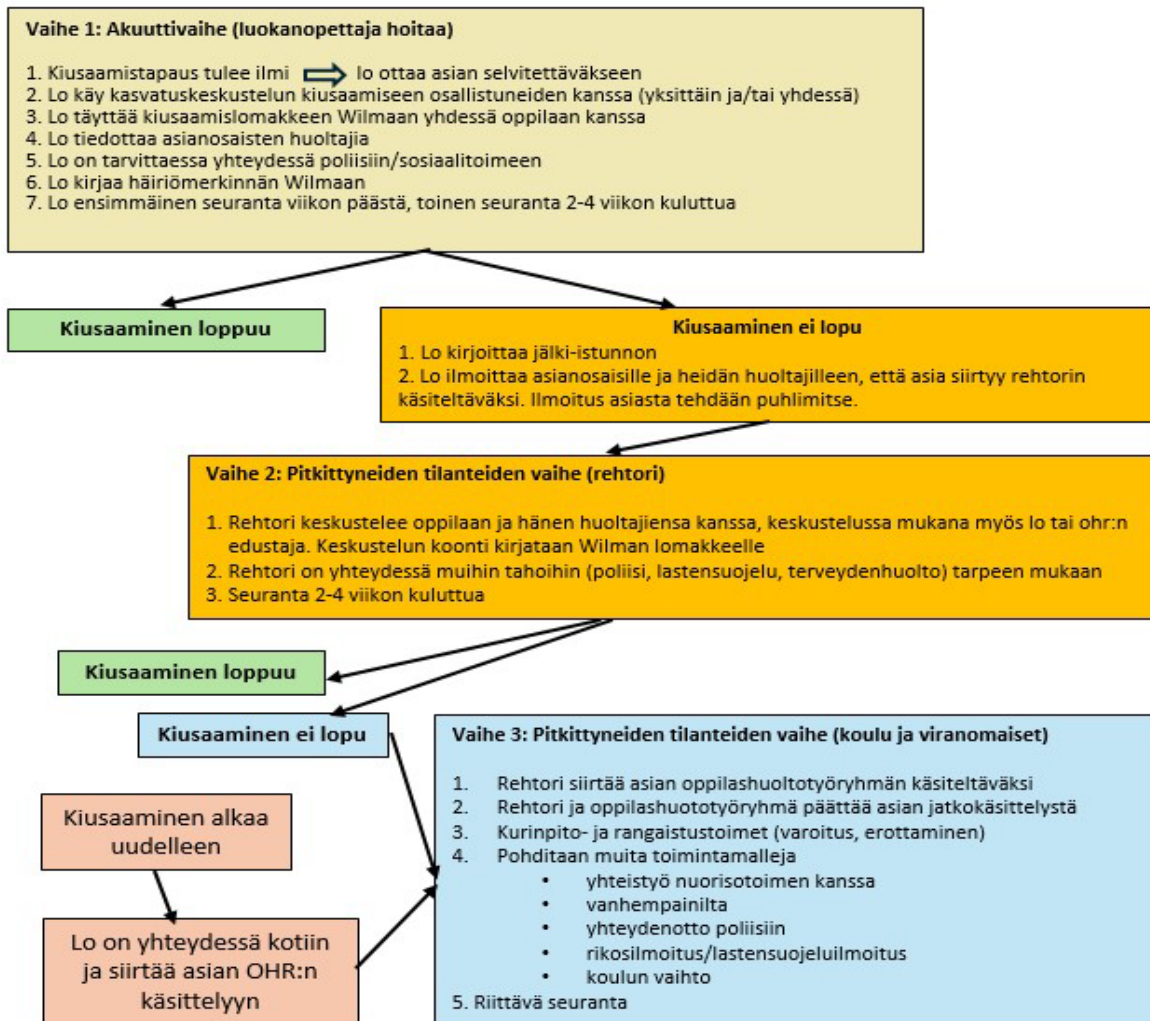
Erilaisissa kriisitilanteissa tiedottamisen tulee olla asiallista ja sen tulisi lisätä turvallisuudentunnetta. Tiedottamisen päävastuu on rehtorilla. Koulunjohtaja huolehtii tiedottamisesta huoltajille, opettajille ja muulle henkilökunnalle, koulun opiskeluhuoltohenkilöstölle ja tarvittaessa koulun ulkopuolisille tahoille ja tiedotusvälineille. Tiedottamisen tarkemmat toimintaohjeet on kirjattu koulun turvallisuussuunnitelmaan.

Oppilaiden suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisy ja siihen puuttuminen kuuluvat kaikille kouluyhteisössä työskenteleville. Kaikilla kouluyhteisön jäsenillä on oikeus fyysiseen ja psyykkiseen

koskemattomuuteen. Väkivaltaa, kiusaamista ja häirintää ehkäistään päivittäisessä työskentelyssä kasvattamalla oppilaita erilaisuuden hyväksymiseen ja suvaitsevaisuuteen.

Luhangan koulussa kiusaamistapauksissa toimitaan kiusaamiseen puuttumisen mallin mukaisesti.

Luhangan koulussa tehdään joka toinen lukuvuosi kysely, jolla kartoitetaan luokkien ilmapiiriä ja mahdollisia "hiljaisia" kiusaamis- ja häirintätapauksia. Kyselyn tulokset tarkastellaan opiskeluhuollossa ja ryhdytään välittömästi tarvittaviin jatkotoimenpiteisiin.

Väkivaltatapauksissa otetaan aina yhteyttä myös huoltajaan ja apuna käytetään tarvittaessa koulupoliisia. Toimintamallia on kuvattu tarkemmin liitteenä olevassa suunnitelmassa 'Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, häirinnältä ja väkivallalta sekä kurinpitomalli'.

Järjestyssäännöt ja seuraamukset

Järjestyssääntöjen tarkoitus on luoda kouluhimme turvallinen ja viihtyisä opiskeluympäristö ja ilmapiiri. Järjestyssäännöt ovat voimassa kaikissa opetustilanteissa ja koulun yhteisissä tapahtumissa sekä TET-jaksoilla.

Jos oppilas ei noudata järjestyssääntöjä, koulussa menetellään perusopetuslain mukaan. Wilma-merkintöihin reagoidaan koulumme kurinpitomallin mukaan. Kurinpitomalli löytyy koulun kotisivuilta.

Jos oppilaalta evätään opetukseen osallistuminen kurinpitorangeistuksen yhteydessä, tulee hänelle järjestää yksilöllisen opiskeluhoillon tukea. Kaikki kurinpitotoimenpiteet kirjataan Wilmaan.

Poissaolojen seuranta

Perusopetuslain mukaan opetuksen järjestäjän tulee seurata oppilaan poissaoloja ja ilmoittaa luvattomista poissaoloista huoltajalle. Koulussamme poissaoloja seurataan päivittäin, poissaolot kirjataan Wilmaan. Huoltajan velvollisuus on huolehtia siitä, että oppivelvollisuus tulee suoritettua.

Läsnäolomalli

Luhangan koulun poissaolomalli

Opetuksen järjestäjän tulee ennaltaehkäistä perusopetukseen osallistuvan oppilaan poissaoloja sekä seurata ja puuttua niihin suunnitelmallisesti. Opetuksen järjestäjän tulee ilmoittaa luvattomista poissaoloista oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. (POL 26 §)

Varhainen puuttuminen

- Opettaja selvittää poissaoloja keskustelemalla oppilaan ja huoltajan kanssa.
- Opettaja seuraa oppimisen etenemistä, tunnistaa oppimisvaikeuksia ja arvioi tuen tarvetta.
- Opettaja konsultoi matalalla kynnyksellä erityisopettajaa ja opiskeluhoitopalveluita, jos oppilaan hyvinvoinnista, oppimisesta tai koulunkäynnistä on huolta.
- Opettaja sopii tarvittaessa tukitoimet sekä seuraavan tarkastelujankohdan oppilaan ja huoltajan kanssa.
- Luvattomiin ja selvittämättömiin poissaoloihin puututaan välittömästi.

Puutu heti ja selvitä oppilaan sekä huoltajan kanssa

- Huolestuttavat muutokset oppilaan käyttäytymisessä
- Haluttomuus tulla kouluun
- Toistuvat myöhästymiset
- Poistuminen kesken oppitunnin tai koulupäivän
- Oppilas on koulussa, mutta ei oppitunneilla
- Luvattomat poissaolot
- Selvittämättömät poissaolot tai puutteelliset poissaoloselvitykset
- Toistuvat poissaolot samasta oppiaineesta tai tietyiltä viikonpäiviltä
- Toistuvat ja pitkäkestoiset poissaolot

Kohdennetut toimet

- Opettaja on yhteydessä huoltajiin ja pyytää tarvittaessa luvan monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamiseen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon tukeen.
- Opettaja konsultoi tarvittaessa erityisopettajaa ja opiskeluhoitopalveluita.
- Opettaja kutsuu koolle monialaisen asiantuntijaryhmän, jos se nähdään tarpeelliseksi oppilaan koulunkäynnin tai hyvinvoinnin kannalta.
- Palaverissa selvitetään poissaolojen taustalla olevia syitä, tarkistetaan pedagogisen tuen taso ja sovitaan tavoitteet sekä koulun ja kodin tukitoimet.
- Lisäksi sovitaan vastuuhenkilö ja seuraava tarkastelujankohda.
- Jos monialaista asiantuntijaryhmää ei kutsuta koolle, opettaja sopii tukitoimet sekä seurannan oppilaan ja huoltajan kanssa.
- Sovitaan myös yhteisöllisistä kohdennetuista toimista.

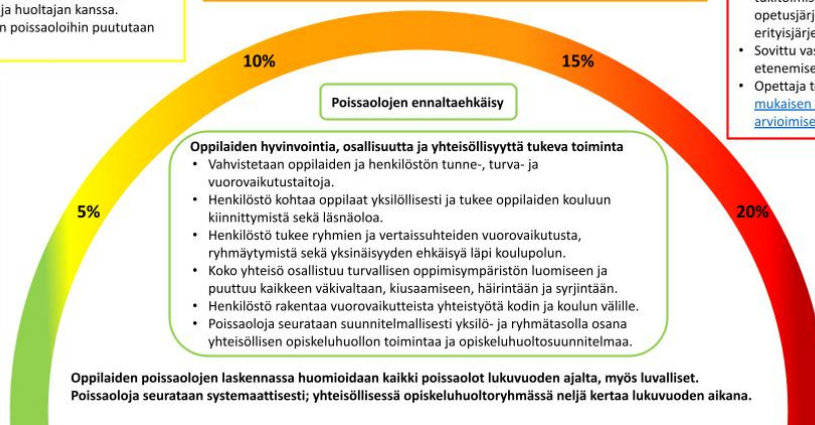
Suomessa vakinaisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia. Huoltajalla on laimukainen velvollisuus varmistaa, että huollettavan oppivelvollisuus tulee suoritettua. (OVL 2§ & 9§)

Vahvat toimet

- Vahvistetaan oppilaan yksilökohtaista tukea.
- Tarvittaessa konsultoidaan ja kutsutaan palaveriin koulun ulkopuolisia toimijoita.
- Monialaisessa asiantuntijaryhmässä opettajat ja opiskeluhoitopalvelujen ammattilaiset sopivat [poissaolojen syiden laajemmasta kartoituksesta](#) oppilaan ja huoltajien kanssa.
- Tarkistetaan pedagogisen tuen taso ja sovitaan tukitoimista, kuten joustavista opetusjärjestelyistä tai pedagogisista erityisjärjestelyistä.
- Sovittu vastuuhenkilö huolehtii prosessin etenemisestä ja seurannasta.
- Opettaja tekee tarvittaessa 1) [sosiaalihoitolaian mukaisen yhteydenoton tuen tarpeen arvioimiseksi](#) tai 2) [lastensuojeluilmoituksen](#).

Jos poissaolot jatkuvat

- Vahvistetaan ja täsmennetään monitoimijaisia yhteistyötä.
- Harkiten erityiset opetusjärjestelyt PoL 18 §, erityiset painoalueet, VSOP ja oppiaineiden yksilöllistäminen.
- Vastuuhenkilö tukee oppilaan koulun paluuta suunnitelmallisesti.

8. Opiskeluhoollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Oppilaan vaikuttamismahdollisuudet koulu yhteisössä

Koulun toimintaa kehitettäessä ja arvioitaessa on tärkeää kuulla ja ottaa huomioon oppilaiden mielipiteet ja toiveet.

Oppilaan osallistuminen koulun toimintaan ja sen suunnitteluun tukee oppilaiden opiskelumotivaatiota ja edistää oppilaiden aktiivisuutta. Oppilaat saavat mahdollisuuden osallistua asioiden valmisteluun ja suunnitteluun sekä mielipiteiden ilmaisemiseen oppilaskunnan kautta. Luhangan koulun oppilaskunnan hallitukseen kuuluu oppilaiden edustajia 1.–6. -luokilta. Oppilaskunnan edustajat osallistuvat Joutsan ja Luhangan yhteisen opiskeluhuollon ohjausryhmän työskentelyyn säännöllisillä tapaamisilla työryhmän kanssa.

Oppilaille on myös mahdollisuus vaikuttaa koulutyöhön ja koulu yhteisön kehittämiseen valtakunnallisen kouluterveyskyselyn kautta. Se tehdään säännöllisesti 4.–5. ja 8. ja 9. luokan oppilaille joka toinen vuosi.

Koulun ja kodin välinen yhteistyö

Koulun kasvatustyötä tehdään aina yhteistyössä kotien kanssa. Laadukas kasvatustyö edellyttää vuorovaikutusta ja yhteistyötä oppilaan kokonaisvaltaisen terveen kasvun ja oppimisen tukemisessa. Koulun ja kotien välistä yhteistyötä tehdään päivittäin Wilma-viestien, erilaisten tapahtumien, vanhempainiltojen tai arviointikeskustelujen muodossa.

Huoltajien osallisuus koulu yhteisön kehittämiseen ja huoltajien tiedottaminen

Huoltajilla on mahdollisuus vaikuttaa koulu yhteisön kehittämiseen ja asioiden suunnitteluun Luhangan koulun vanhempainyhdistyksen kautta. Vanhempainyhdistyksessä on huoltajien edustus mahdollisimman kattavasti eri luokka-asteilta. Koulun laatu arviointikyselyt sekä oppilashuollon toiminnan arviointi -kyselyjä suunnataan huoltajille (Opiskeluhuoltotyön arviointi).

Koulun pääsääntöinen tiedotuskanava on Wilma. Wilmaan kirjataan mm. poissaolot, kolmiportaisen tuen tiedot, rangaistukset ja tuntimerkinnät sekä yksilöllisen oppilashuoltotyön kirjaukset. Wilmaa käytetään myös kodin ja koulun välisenä suojattuna viestintäkanavana.

Tiedonsaanti

Oppilaan yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden sitä estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä oppilashuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Lisäksi heillä on oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä oppilaan opettajalle/rehtorille ja opetuksen järjestäjälle oppilaan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät tiedot. Salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen hankitaan aina ensisijaisesti oppilaan tai hänen huoltajansa lupa. Tällä turvataan hyvä yhteistyö ja luottamus.

Jos oppilas siirtyy toisen opetuksen järjestäjän kouluun, on aikaisemman opetuksen järjestäjän pyydettävä oppilaan tai huoltajan suostumus siihen, että uudelle opetuksen järjestäjälle voidaan siirtää opiskeluhuollon rekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia opiskeluhuollon jatkuvuuden kannalta. Muut opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toimitetaan salassapidon estämättä viipymättä uudelle opetuksen järjestäjälle.

9. Opiskeluhuoltotyön toteuttaminen ja seuranta

Opiskeluhuoltoryhmän työn arviointi

Koulun opiskeluhuoltoryhmä kehittää ja arvioi toimintaansa säännöllisesti ja suunnitelmallisesti. Joka kevät tehdään opiskeluhuoltotyöstä kysely huoltajille ja henkilökunnalle, kyselyn tulokset käsitellään opiskeluhuoltoryhmässä ja keskeiset tulokset tiedotetaan henkilökunnalle, oppilaille ja huoltajille esim. Wilmassa tai vanhempainilloissa.

Ennaltaehkäisevän opiskeluhuoltotyön arviointi koko kouluyhteisön tasolla

Oppilaan fyysinen ja psyykinen hyvinvointi saavutetaan parhaiten ennaltaehkäisevällä työllä. Koulun arki, työskentely koulussa, toimintaympäristö ja -kulttuuri tulee luoda hyvinvointia tuottavaksi ja tukevaksi.

Ennaltaehkäisevää työtä toteutetaan monilla eri tavoilla. Oppilaiden ryhmittely luokkiin on joustavaa, kasvua ja oppimista tukevaa. Sekä oppilaille että opettajille pyritään antamaan riittävästi tukea. Pedagogisina keinoina käytetään monipuolisia opetusmenetelmiä, eriyttävää materiaalia ja motivaation ja kannustuksen kautta pyritään saamaan kasvua ja oppimista tukeva ilmapiiri.

Kodin ja koulun yhteistyön tärkeys ymmärretään ja sitä tuetaan säännöllisellä yhteydenpidolla. Perheitä tuetaan kasvatustyössä sekä muussa vanhemmuudessa.

Säännölliset tiedonsiirrot nivelvaiheissa tukevat varhaista ongelmien tunnistamista ja puuttumista. Oppimisen edistymistä ja oppilaiden käyttäytymistä seurataan ja tukitoimet pyritään käynnistämään mahdollisimman aikaisin. Seurantaa tehdään myös terveydenhoitajan ja muun oppilashuoltohenkilöstön toimesta.

Koulussamme pyritään myös järjestämään muuta osallisuutta, kasvua ja oppimista tukevaa toimintaa. Kummioppilastoiminta ja oppilaskuntatoiminta on aktiivista, samoin koulun kerhotoiminta. Ennaltaehkäisevää opiskeluhoitotyötä arvioidaan koko ajan havainnoiden ja keskustellen sekä opiskeluhoitotyökyselyissä.